

V Bruseli 4. júna 2026
(OR. en)

10135/26

ECOFIN 743
UEM 221
SOC 331
EMPL 160
COMPET 690
ENV 633
EDUC 215
ENER 332
JAI 744
GENDER 71
JEUN 112
SAN 408
ECB
EIB

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	3. júna 2026
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2026) 218 final
Predmet:	Odporúčanie ODPORÚČANIE RADY k hospodárskej, sociálnej, štrukturálnej a rozpočtovej politike a politike zamestnanosti Malty

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2026) 218 final.

Príloha: COM(2026) 218 final

V Bruseli 3. 6. 2026
COM(2026) 218 final

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

**k hospodárskej, sociálnej, štrukturálnej a rozpočtovej politike a politike zamestnanosti
Malty**

{SWD(2026) 218 final}

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

k hospodárskej, sociálnej, štrukturálnej a rozpočtovej politike a politike zamestnanosti Malty

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 3 ods. 3,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) V nariadení (EÚ) 2024/1263 sa stanovujú ciele rámca správy hospodárskych záležitostí, ktorými je podporovať zdravé a udržateľné verejné financie, udržateľný a inkluzívny rast a odolnosť prostredníctvom reforiem a investícií, ako aj zabrániť nadmerným deficitom verejných financií. V nariadení sa stanovuje, že Rada a Komisia vykonávajú mnohostranný dohľad v kontexte európskeho semestra v súlade s cieľmi a požiadavkami stanovenými v Zmluve o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). Európsky semester zahŕňa predovšetkým formulovanie odporúčaní pre jednotlivé krajiny a dohľad nad ich vykonávaním.
- (2) Komisia 16. júla 2025 prijala návrh nariadenia, ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybnárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť na roky 2028 – 2034 a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2023/955 a nariadenie (EÚ, Euratom) 2024/2509 ⁽²⁾. Cieľom návrhu je zvýšiť účinnosť financovania z prostriedkov Únie tak, že sa zníži fragmentácia finančnej štruktúry, a podporiť členské štáty pri koordinácii ich hospodárskej politiky

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 (Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

² Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybnárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť na roky 2028 – 2034 a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2023/955 a nariadenie (EÚ, Euratom) 2024/2509 [COM(2025) 565 final]. Navrhované nariadenie je v súčasnosti predmetom rokovaní so spoluzákonomcami.

v súlade s článkom 175 ZFEÚ. Komisia 25. novembra 2026 prijala stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Malty na rok 2025. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania na rok 2026, v ktorej Maltu neurčila za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým bude potrebné hĺbkové preskúmanie. Komisia prijala aj odporúčanie na odporúčanie Rady týkajúce sa hospodárskej politiky eurozóny, odporúčanie na odporúčanie Rady týkajúce sa ľudského kapitálu v Európskej únii a návrh spoločnej správy o zamestnanosti na rok 2026, v ktorej sa analyzuje vykonávanie usmernení pre politiky zamestnanosti a zásad Európskeho piliera sociálnych práv. Rada prijala odporúčanie týkajúce sa hospodárskej politiky eurozóny ⁽³⁾ 21. apríla 2026 a spoločnú správu o zamestnanosti a odporúčanie týkajúce sa ľudského kapitálu 9. marca 2026.

- (3) Komisia uverejnila 29. januára 2025 Kompas konkurencieschopnosti, čo je strategický rámec, ktorého cieľom je posilniť globálnu konkurencieschopnosť Únie v nasledujúcich piatich rokoch. Sú v ňom identifikované tri transformačné požiadavky, a to inovácie, dekarbonizácia a konkurencieschopnosť a bezpečnosť, ktoré sú kritickými piliermi udržateľného hospodárskeho rastu. Európsky semester je zosúladený s Kompasom konkurencieschopnosti, čím sa zabezpečuje, aby hospodárske politiky členských štátov boli konzistentné so strategickými cieľmi Komisie, čím sa vytvára jednotný prístup k správe hospodárskych záležitostí, ktorý podporuje udržateľný rast, inovácie a odolnosť v celej Únii.
- (4) Európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík sa v roku 2026 naďalej vyvíja súbežne so záverečnou fázou vykonávania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (RRF) ⁽⁴⁾. Pre plnenie politických priorít v rámci európskeho semestra mali zásadný význam plány obnovy a odolnosti spolu s financovaním v rámci politiky súdržnosti, keďže tieto plány boli potrebné na účinné riešenie všetkých výziev identifikovaných v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny vydaných v nedávnych cykloch, resp. ich významnej podskupiny, pričom v programoch financovaných z európskej politiky súdržnosti sa museli zohľadňovať odporúčania pre jednotlivé krajiny. V nadväznosti na to, ako sa trvanie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti blíži ku koncu, je nevyhnutné naďalej zachovávať reformy a investície podporované a vykonávané v rámci tohto mechanizmu, a to najmä tie, ktoré prispievajú k riešeniu výziev identifikovaných v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny.
- (5) Komisia 3. júna 2026 uverejnila správu o krajine týkajúcu sa Malty na rok 2026. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Malta dosiahla pri plnení príslušných odporúčaní, a hodnotilo sa v nej vykonávanie plánu obnovy a odolnosti Malty. Na základe uvedeného sa v správe o krajine identifikovali najnaliehavejšie výzvy, ktorým Malta čelí. Okrem toho sa v nej posudzoval pokrok Malty pri vykonávaní Európskeho piliera sociálnych práv a pri dosahovaní hlavných cieľových hodnôt Únie v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby, ako aj pokrok pri dosahovaní cieľov Organizácie Spojených národov v oblasti udržateľného rozvoja.
- (6) Rada 21. januára 2025 na základe posúdenia a odporúčania Komisie prijala odporúčanie, ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán

³ Ú. v. EÚ C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

Malty⁵. Plán sa vzťahuje na obdobie od roku 2025 do roku 2028 a predstavuje fiškálnu úpravu rozloženú na štyri roky. Rada odporučila tieto maximálne miery rastu čistých výdavkov: 6,0 % v roku 2025, 5,8 % v roku 2026, 5,8 % v roku 2027 a 6,1 % v roku 2028, čo zodpovedá maximálnym kumulatívnym mieram rastu vypočítaným s odkazom na základný rok 2023, a to 13,8 % v roku 2025, 20,4 % v roku 2026, 27,4 % v roku 2027 a 35,1 % v roku 2028. Na roky 2025 – 2027 sa tieto maximálne miery rastu čistých výdavkov zhodujú s nápravnou trajektóriou, ako to 21. januára 2025 odporučila Rada podľa článku 126 ods. 7 ZFEÚ s cieľom odstrániť nadmerný deficit⁽⁶⁾. Po včasnej a trvalej náprave nadmerného deficitu Rada [dátum] na základe odporúčania Komisie prijala rozhodnutie podľa článku 126 ods. 12 ZFEÚ⁽⁷⁾, ktorým sa zrušuje jej predchádzajúce rozhodnutie o existencii nadmerného deficitu⁽⁸⁾.

- (7) Útočná vojna Ruska proti Ukrajine a jej dôsledky predstavujú pre Európsku úniu existenčnú výzvu. Komisia vyzvala členské štáty, aby požiadali o koordinovanú aktiváciu národnej únikovej doložky Paktu stability a rastu s cieľom podporiť úsilie EÚ o dosiahnutie rýchleho a výrazného zvýšenia výdavkov na obranu⁽⁹⁾ a Európska rada tento návrh uvítala 6. marca 2025. Členské štáty môžu stále požiadať o aktiváciu národnej únikovej doložky kedykoľvek do roku 2028, ak spĺňajú kritériá stanovené v článku 26 nariadenia (EÚ) 2024/1263.
- (8) Malta 30. apríla predložila svoju výročnú správu o pokroku za rok 2026⁽¹⁰⁾ týkajúcu sa dodržiavania odporúčaných maximálnych mier rastu čistých výdavkov a realizácie reforiem a investícií reagujúcich na hlavné výzvy uvedené v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny v rámci európskeho semestra. Vo výročnej správe o pokroku sa zohľadňujú aj polročné správy Malty o pokroku dosiahnutom pri plnení jej plánu obnovy a odolnosti v súlade s článkom 27 nariadenia (EÚ) 2021/241. Správa o opatreniach prijatých v rámci postupu pri nadmernom deficite je začlenená do výročnej správy o pokroku.
- (9) Rast reálneho HDP v roku 2025 bol 4,0 % a inflácia podľa HICP bola na úrovni 2,4 %. V prognóze Komisie z jari 2026 sa predpokladá nárast reálneho HDP o 3,7 % v roku 2026 a o 3,6 % v roku 2027, zatiaľ čo inflácia podľa HICP má byť na úrovni 2,7 % v roku 2026 a 2,3 % v roku 2027.
- (10) Na základe údajov, ktoré poskytol Eurostat⁽¹¹⁾, sa deficit verejných financií Malty znížil z 3,4 % HDP v roku 2024 na 2,2 % v roku 2025. Zníženie deficitu v roku 2025 odzrkadľuje vysoký rast príjmov vrátane príjmov z daní právnických osôb a nepriamych daní, ktorý je spôsobený najmä rozšírením nominálneho HDP a daňových základov, ako aj značnými neočakávanými daňovými príjmami. Na druhej

⁵ Odporúčanie Rady z 21. januára 2025, ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Malty (Ú. v. EÚ C, C/2025/649, 10.2.2025), ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/649/oj>.

⁶ Odporúčanie Rady s cieľom odstrániť nadmerný deficit na Malte, prijaté 21. januára 2025. Všetky dokumenty týkajúce sa postupu pri nadmernom deficite v prípade Malty sa nachádzajú na webovej adrese: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/Malta_en.

⁷ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2026/[Úrad pre publikácie: vložte] z [dátum], ktorým sa zrušuje rozhodnutie (EÚ) 2024/2128 o existencii nadmerného deficitu na Malte (Ú. v. EÚ [vložte príslušné odkazy na Ú. v.]).

⁸ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2024/2128 z 26. júla 2024 o existencii nadmerného deficitu na Malte (Ú. v. EÚ C, C/2024/2128, 1.8.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2128/oj>).

⁹ Oznámenie Komisie s názvom Zohľadnenie zvýšených výdavkov na obranu v rámci Paktu stability a rastu, Brusel, 19. marca 2025, C(2025) 2000 final.

¹⁰ Výročná správa o pokroku 2026 sú k dispozícii na adrese: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

¹¹ Eurostat – Euro ukazovatele, 22. apríla 2026.

strane však treba poznamenať, že bez ohľadu na jednorazovú povahu rozsiahleho kapitálového transferu poskytnutého národnej leteckej spoločnosti v roku 2024 sa výdavky verejnej správy naďalej výrazne zvyšovali, pričom k výraznému zvýšeniu došlo aj v oblasti mzdových nákladov vlády a medzispotreby, ako aj pri jednorazových výdavkoch vyplývajúcich zo súdneho rozhodnutia. Vychádzajúc z opatrení, ktoré boli v príslušných oblastiach politiky známe k dátumu uzávierky prognózy, sa v prognóze Komisie z jari 2026 predpokladá deficit na úrovni 2,2 % HDP v roku 2026 a na úrovni 2,1 % HDP v roku 2027.

- (11) Podľa odhadov Komisie boli zámery fiškálnej politiky ⁽¹²⁾, ktoré zahŕňajú výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov aj z prostriedkov EÚ, v roku 2025 reštriktívne, a to na úrovni 0,6 % HDP. Predpokladá sa, že v roku 2026 budú vo všeobecnosti neutrálne a v roku 2027 reštriktívne na úrovni 0,5 % HDP.
- (12) Na základe údajov, ktoré poskytol Eurostat ⁽¹³⁾, verejný dlh Malty vzrástol zo 45,9 % HDP na konci roku 2024 na 46,4 % HDP na konci roku 2025. Na základe opatrení v príslušných oblastiach politiky, ktoré boli známe k dátumu uzávierky prognózy, sa v prognóze Komisie z jari 2026 predpokladá, že pomer dlhu k HDP do konca roka 2026 poklesne na 46,2 % a do konca roka 2027 zostane stabilný na uvedenej úrovni.
- (13) Na základe údajov Eurostatu ⁽¹⁴⁾ dosiahli celkové výdavky verejnej správy na obranu na Malte v roku 2025 úroveň 0,5 % HDP. Podľa prognózy Komisie z jesene 2026 sa predpokladá, že v roku 2026 budú na úrovni 0,6 % HDP.
- (14) Únia naďalej čelí rizikám v súvislosti s narušením dodávok energie a zvýšenou volatilitou cien, ktoré ešte zhoršuje geopolitické napätie ovplyvňujúce svetové trhy s ropou a plynom. Skúsenosti z energetickej krízy v rokoch 2022 – 2023 ukázali, že rozsiahle a necielené opatrenia prinášajú veľké fiškálne náklady a sú sociálne a ekonomicky neefektívne. Od vypuknutia vojny na Blízkom východe vo februári 2026 Malta neprijala nové opatrenia fiškálnej politiky, ktorými by sa zmierňoval vplyv vysokých cien energií na domácnosti a podniky ⁽¹⁵⁾. Malta však od energetickej krízy v roku 2022 udržiava maloobchodné ceny elektriny a palív zmrazené na jednej z najnižších úrovní v EÚ. Podľa prognózy Komisie z jari 2026 sa predpokladá, že fiškálne náklady na tieto časovo neobmedzené a necielené dotácie na energiu sa zvýšia z 0,9 % HDP v roku 2025 približne na 1,4 % HDP v roku 2026.
- (15) Podľa výpočtov Komisie rástli čisté výdavky na Malte v roku 2025 o 5,6 % a kumulatívne za roky 2024 a 2025 o 22,2 %. Rast čistých výdavkov v roku 2025 je nižší ako odporúčaná maximálna miera rastu. Ak vezmeme do úvahy roky 2024 a 2025 spolu, kumulatívna miera rastu čistých výdavkov je vyššia ako odporúčaná maximálna miera rastu, čo zodpovedá odchýlke na úrovni 2,3 % HDP v kumulatívnom vyjadrení.
- (16) Podľa výpočtov Komisie sa predpokladá, že čisté výdavky na Malte porastú v roku 2026 o 6,1 % a kumulatívne za roky 2024, 2025 a 2026 o 29,7 %. Predpokladaný rast čistých

¹² Zámery fiškálnej politiky sú vymedzené ako miera ročnej zmeny východiskovej rozpočtovej pozície verejnej správy. Ich cieľom je posúdiť hospodársky impulz vyplývajúci z fiškálnych politík, a to tých, ktoré sú financované z vnútroštátnych zdrojov, ako aj tých, ktoré sú financované z rozpočtu EÚ. Zámery fiškálnej politiky sa merajú ako rozdiel medzi i) strednodobým potenciálnym rastom a ii) zmenou primárnych výdavkov bez diskrečných príjmových opatrení a vrátane výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov Únie.

¹³ Eurostat – Euro ukazovatele, 22. apríla 2026.

¹⁴ Eurostat, štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (COFOG).

¹⁵ Ide o stav k dátumu uzávierky prognózy Komisie z jari 2026 (4. mája 2026).

výdavkov v roku 2026 je vyšší ako odporúčaná maximálna miera rastu, čo zodpovedá odchýlke na úrovni 0,1 % HDP v ročnom vyjadrení. Ak vezmeme do úvahy roky 2024, 2025 a 2026 spolu, predpokladaná kumulatívna miera rastu čistých výdavkov je tiež vyššia ako odporúčaná maximálna miera rastu, čo zodpovedá odchýlke na úrovni 2,2 % HDP v kumulatívnom vyjadrení.

- (17) Ak sa má zabezpečiť spravodlivosť a efektívnosť daňových systémov, je naďalej dôležité znižovať daňové medzery tak, že dôjde k zlepšeniu dodržiavania daňových predpisov a bude sa bojovať proti vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam a daňovým únikom, ako aj proti agresívnemu daňovému plánovaniu. Celkový pomer daňových príjmov Malty k HDP je výrazne pod priemerom EÚ, pričom systém sa vo veľkej miere spolieha na zdaňovanie právnických osôb. Jej celkový daňový mix je obmedzený, čo odzrkadľuje len malý podiel environmentálnych daní a absenciu periodických daní z nehnuteľností. Vzhľadom na účinky presahovania stratégií agresívneho daňového plánovania medzi členskými štátmi sú mimoriadne dôležité koordinované opatrenia na doplnenie právnych predpisov EÚ prostredníctvom vnútroštátnych politík všetkých členských štátov. Malta prijala opatrenia na riešenie praktík agresívneho daňového plánovania v súlade s normami EÚ, usmerneniami OECD a svojimi povinnosťami vyplývajúcimi z rámca príslušného kódexu správania. Kým však Malta nebude uplatňovať zrážkové dane z úrokov, dividend a licenčných poplatkov vyplácaných spoločnosťami so sídlom na Malte do jurisdikcií s nulovým a nízkym zdanením alebo rovnocenné ochranné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby spoločnosti nemohli presúvať svoje zisky do krajín mimo EÚ nezdanené, riziko dvojitého nezdanenia týchto ziskov zostáva vysoké. Riziko dvojitého nezdanenia naďalej súvisí aj so spôsobom zaobchádzania s rezidentnými spoločnosťami, ktorých daňové sídlo je v inej krajine – a to tak v prípade spoločností, ako aj v prípade jednotlivcov.
- (18) Ak chce sektor doplnkového dôchodkového zabezpečenia na Malte podporiť primeranosť dôchodkových príjmov a zmierniť budúce fiškálne tlaky vyplývajúce zo starnutia obyvateľstva, existuje v ňom priestor na rast. Hoci sú k dispozícii dobrovoľné dôchodkové systémy druhého a tretieho piliera, účasť na nich je naďalej obmedzená. Dôchodkový systém Malty sa naopak vo veľkej miere spolieha na prvý dôchodkový pilier, na ktorý sa vzťahujú stropy, ktoré znižujú priemerný pomer dávok na približne 38,3 %, čo je v porovnaní s priemerom EÚ (47 %) jedna z najnižších hodnôt v EÚ. Posilnenie doplnkových dôchodkov môže prispieť k zlepšeniu primeranosti dôchodkových príjmov a zvýšeniu udržateľnosti verejných financií.
- (19) Aby sa v širšej miere preberala zodpovednosť za úspešné vykonávanie nástrojov financovania Únie, naďalej treba systematicky, zmysluplne a včas zapájať miestne a regionálne orgány, sociálnych partnerov, občiansku spoločnosť a ďalšie relevantné zainteresované strany, a to aj v kontexte európskeho semestra.
- (20) Vykonávanie programov politiky súdržnosti, ktoré zahŕňajú podporu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR), Fondu na spravodlivú transformáciu (FST), Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+) a Kohézneho fondu, na Malte prebieha rýchlejšim tempom, než je priemer na úrovni EÚ, a to tak z hľadiska výberu projektov, ako aj z hľadiska platieb. Je dôležité, aby sa zachovala súčasná dynamika a zároveň maximalizoval vplyv investícií v praxi. Malta už v rámci svojich programov politiky súdržnosti prijíma opatrenia na podporu konkurencieschopnosti a rastu. Vykonávanie opatrení v niektorých oblastiach si však môže vyžadovať ďalšie úsilie, a to vrátane oblastí, ktoré sa týkajú investícií do energetickej efektívnosti a energie z obnoviteľných zdrojov, ako aj sociálneho začlenenia a rovnakej účasti na trhu práce. Je nevyhnutné zabezpečiť, aby sa rýchlo a účinne realizovali nové investície, ktoré Malta identifikovala vo svojom

strednodobom preskúmaní fondov politiky súdržnosti – najmä tie, ktoré súvisia s piatimi prioritami stanovenými v nariadení o strednodobom preskúmaní⁽¹⁶⁾.

- (21) Malta čelí viacerým výzvam v súvislosti s výskumom a inováciami, prilákaním a udržaním vysokokvalifikovanej pracovnej sily, justičným systémom, výrobou a zavádzaním energie z obnoviteľných zdrojov, energetickej efektívnosťou budov, preťažením dopravy a udržateľnou mobilitou, vysokými dotáciami na fosilne palivá, kvalitou vzdelávania a odbornej prípravy a ich významom pre trh práce, nesúlalom medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami a nedostatkom zručností, inkluzívnosťou vzdelávania a odbornej prípravy, kvalitou pracovných miest na nízkokvalifikovaných pracovných miestach, odpadovým hospodárstvom a hospodárením s vodami.
- (22) Výskum a inovácie v maltskom hospodárstve naďalej zohrávajú malú úlohu, pričom inovačnú výkonnosť krajiny obmedzujú trvalo nízke investície do výskumu a inovácií. Celková intenzita výskumu a vývoja na Malte zostáva jednou z najnižších v EÚ (0,54 % HDP v roku 2024 oproti priemeru EÚ na úrovni 2,24 %), čo je odzrkadlením obmedzených investícií verejného aj súkromného sektora. Verejné výdavky na výskum a vývoj sú mimoriadne nízke (0,16 % HDP v roku 2024 oproti priemeru EÚ na úrovni 0,72 %), čo výskumným inštitúciám bráni v tom, aby rozvíjali silné vedecké spôsobilosti. Podobný obraz možno pozorovať v prípade súkromných investícií, keď výdavky ako percentuálny podiel HDP zostávajú slabé (0,38 % v porovnaní s priemerom EÚ na úrovni 1,49 %) a využívanie systémov podpory zo strany podnikov je obmedzené. Kľúčové opatrenia stimulujúce verejné aj súkromné investície sa celkovo naďalej nachádzajú v počiatočnom štádiu, systémy verejnej podpory si vyžadujú cielenejšie vykonávanie a na podporu inovácií produktov a služieb je nevyhnutné posilniť spoluprácu medzi akademickou obcou a podnikmi.
- (23) Schopnosť Malty prejsť na hospodárstvo s vyššou produktivitou závisí od jej schopnosti prilákať a udržať si vysokokvalifikovanú pracovnú silu. Vyhliadky Malty na rast môže brzdiť pretrvávajúci nedostatok pracovnej sily a zručností a nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami – najmä v profesiách s vysokou kvalifikáciou a v odboroch STEM. Hoci Malta podnikla určité kroky na prilákanie a udržanie si vysokokvalifikovaných pracovníkov, treba vyvinúť ďalšie úsilie, a to aj prostredníctvom cielenejšieho využívania kvalifikovanej migrácie na podporu rastu v odvetviach hospodárstva s vysokou pridanou hodnotou. Adaptáciu Malty na model vyššieho rastu produktivity môže podporiť, ak krajina začne v politike hospodárskeho rozvoja intenzívnejšie využívať nástroje informovanosti v oblasti zručností a ak pristúpi k rozvoju hospodárskej, právnej a sociálnej infraštruktúry, ktorá by pomohla prilákať a udržať talentovaných pracovníkov.
- (24) Justičný systém naďalej čelí značným oneskoreniam, pričom lehota potrebná na dosiahnutie súdnych rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach na prvom stupni je jednou z najdlhších v EÚ. Čas potrebný na vyriešenie správnych konaní na prvom stupni je v rámci EÚ naďalej najdlhší. Napriek pokroku, ktorý bol zaznamenaný v posledných rokoch, naďalej vyvolávajú obavy zdroje pre súdnictvo, pričom chýbajú priestory a personál. Spomenúť možno najmä počet sudcov na obyvateľa, ktorý je tretí najnižší v EÚ, pričom na jedného sudcu pripadá veľmi vysoký počet občianskoprávných, obchodných a správnych prípadov. Napriek miernemu pokroku v digitalizácii dochádza k oneskoreniam vo vykonávaní národnej stratégie digitálnej

¹⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/1914 z 18. septembra 2025, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2021/1058 a (EÚ) 2021/1056, pokiaľ ide o osobitné opatrenia na riešenie strategických výziev v rámci strednodobého preskúmania.

justície a pretrvávajú kritické nedostatky, pričom základné justičné funkcie stále prebiehajú v papierovej forme. Pokiaľ ide o podporu alternatívneho riešenia sporov, Malta v porovnaní s inými členskými štátmi naďalej zaostáva, čo môže zohrávať dôležitú úlohu pri zmiernovaní tlakov na justičný systém. Urýchliť súdne konania by pomohlo aj to, ak by došlo k preskúmaniu a zlepšeniu súdnych poriadkov.

- (25) Podiel energie z obnoviteľných zdrojov na hrubej konečnej energetickej spotrebe Malty (17,2 % v roku 2024) a na energetickom mixe (16,7 % v roku 2025) zostáva veľmi nízky a výrazne pod priemerom EÚ. Energia z obnoviteľných zdrojov sa vyrába takmer výlučne zo solárnych zariadení, pričom biomasa/horľavé obnoviteľné palivá tvoria len veľmi malú časť a o výrobe veternej alebo vodnej energie nie sú vedené žiadne záznamy. Malta oznámila, že do roku 2033 by mala byť pripravená nová plávajúca veterná elektrárňa na mori, čo by predstavovalo dôležitý krok k zvýšeniu inštalovanej kapacity obnoviteľných zdrojov energie. Existuje priestor na ďalšie využitie potenciálu projektov v oblasti slnečnej a veternej energie na mori, ako aj na rozšírenie riešení na pevnine. K urýchleniu zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov by pomohlo, keby Malta v tejto súvislosti zintenzívnila úsilie.
- (26) Spotreba energie sa od roku 2019 zvyšuje vo väčšine odvetví na Malte, najviac v obytných budovách, a to v kontexte prudkého rastu počtu obyvateľov. K riešeniu tohto rastúceho trendu by prispeli ďalšie opatrenia na podporu modernizácie fondu budov.
- (27) Významnou štrukturálnou výzvou, ktorá nepriaznivo ovplyvňuje environmentálnu udržateľnosť, konkurencieschopnosť hospodárstva a kvalitu života občanov, je aj naďalej dopravné preťaženie. Predpokladá sa, že ak sa neprijmú ďalšie politické opatrenia, hospodárske náklady na dopravné preťaženie sa do roku 2030 zvýšia na 917 miliónov EUR ročne ⁽¹⁷⁾. Napriek úsiliu zlepšiť systém verejnej dopravy a pretvoriť mobilitu na Malte ešte stále neboli prijaté opatrenia na výrazné zníženie miery využívania súkromných automobilov. Z údajov z roku 2024 vyplýva, že verejnú dopravu nikdy nevyužilo 58 % obyvateľov Malty. Primárnym zdrojom emisií skleníkových plynov podľa nariadenia o spoločnom úsilí je aj naďalej odvetvie dopravy, pričom v roku 2024 naň pripadalo 48 % takýchto emisií, čo je 45 % nárast od roku 2005. Tento trend pretrváva aj napriek tomu, že vozidlá s nulovými emisiami dosiahli v roku 2024 úroveň 37,7 % registrácií nových osobných vozidiel, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavuje nárast o 17,4 percentuálneho bodu. Maltská dopravná infraštruktúra je navyše aj naďalej veľmi zraniteľná voči rizikám súvisiacim s klímou, pričom skóre indexu zraniteľnosti dopravy je 0,42, čo je jeden z najvyšších údajov v EÚ. Na to, aby Malta mohla riešiť dopravné preťaženie a rastúce emisie z dopravy, treba prijať politiky udržateľnej mobility, ktoré by odrádzali od používania automobilov, a to aj zavedením vyhradených pruhov pre autobusy, obmedzením prístupu vozidiel do preťažených oblastí a obmedzením dostupnosti parkovacích miest. Zlepšením efektívnosti cestnej a námornej dopravy spolu s investíciami do udržateľnej mobility – najmä do infraštruktúry aktívnej mobility, ako sú rozšírené cyklistické a pešie siete, ako aj autobusy s nulovými emisiami a nabíjacia infraštruktúra pre alternatívne palivá – by sa zároveň zabezpečil prechod na udržateľnejšie a multimodálne možnosti dopravy. Ak má dôjsť k posilneniu odolnosti dopravnéj infraštruktúry voči rizikám súvisiacim s klímou vrátane extrémnych poveternostných javov, treba realizovať dodatočné investície.

¹⁷ Maltské ministerstvo dopravy, infraštruktúry a verejných prác, 2026. *National Transport Master Plan 2030* (Hlavný národný plán v oblasti dopravy do roku 2030), <https://infrastructure.gov.mt/wp-content/uploads/2026/01/NATIONAL-TRANSPORT-MASTERPLAN-2030.pdf>.

- (28) V oblasti dotácií na fosílna palivá neexistuje žiadny plán na ich postupné ukončenie, pričom tieto dotácie predstavovali v roku 2024 približne 1 % HDP krajiny, čo je výrazne nad priemerom EÚ (0,32 %). Dotácie na fosílna palivá odrádzajú od investícií do energie z obnoviteľných zdrojov, energetickej efektívnosti a elektrifikácie dopravy, čo by prispelo k splneniu cieľov v oblasti klímy, zvýšeniu energetickej bezpečnosti a podpore lepšej kvality života na Malte. Maltské dotácie na fosílna palivá zároveň predstavujú veľkú fiškálnu záťaž. Neposkytujú nákladovo efektívnu podporu hospodárstvu v obdobiach vysokých medzinárodných cien energie a cielene neriešia energetickú chudobu.
- (29) Množstvo odpadu na obyvateľa, ktoré Malta produkuje, patrí medzi najvyššie v EÚ, pričom jeho prevažná väčšina sa ukladá na skládkach, čo má značne negatívny vplyv na prírodné prostredie tejto ostrovnej krajiny. V roku 2024 dosiahla produkcia komunálneho odpadu 621 kg na obyvateľa, čo je jedna z najvyšších mier v EÚ, zatiaľ čo miera recyklácie zostala kriticky nízka na úrovni 16,7 %, čo je výrazne pod priemerom EÚ (48 %). Malta nespĺnila cieľ recyklácie komunálneho odpadu už na rok 2020 (na úrovni 50 %) a v súčasnosti jej hrozí, že nespĺní cieľ ani na rok 2025 (na úrovni 55 %). Miera skládkovania komunálneho odpadu bola v roku 2023 navyše na úrovni 74 %, čo výrazne presahuje priemer EÚ (22 %). Naliehavým problémom zostáva značný rozkol medzi súčasnou mierou skládkovania a cieľom v oblasti skládkovania komunálneho odpadu do roku 2035, ktorý je na úrovni 10 %. Napriek zvýšeným investíciám do infraštruktúry v oblasti odpadového hospodárstva a zavedeniu viacerých iniciatív v oblasti opätovného používania a recyklácie sa prijaté opatrenia zatiaľ na výkonnosti odpadového hospodárstva merateľným spôsobom neprejavili. Malte by preto prospelo dodržiavanie hierarchie odpadového hospodárstva tak, že by uprednostňovala predchádzanie vzniku odpadu, posilnila recykláciu a postupy obehového hospodárstva, a to tak prísnejším presadzovaním existujúcich vnútroštátnych právnych predpisov o odpade, ako aj rozšírením infraštruktúry na recykláciu a opätovné použitie, pričom v snahe znížiť závislosť od skládkovania by sa urýchlili plánované investície do zariadení na spracovanie odpadu.
- (30) Malta čelí štrukturálnemu nedostatku vody, ktorý sa ešte prehĺbuje v dôsledku výrazného rastu počtu obyvateľov, stúpajúcich teplôt a dlhotrvajúcich období sucha, ktoré výrazne znížili dostupnosť sladkej vody. Túto výzvu zdôrazňuje aj sezónny index využívania vody plus (WEI+), ktorý v treťom štvrtroku 2023 dosiahol 66,7 %, čo je druhá najvyššia úroveň spomedzi členských štátov EÚ, čo naznačuje závažný nedostatok vody. Nedostatok vody ešte viac zintenzívňuje vysoký dopyt po nej, ku ktorému prispieva najmä odvetvie cestovného ruchu, poľnohospodárstvo, domácnosti a priemysel. Malta sa v reakcii na to snaží zmierniť tieto tlaky zvýšeným odberom podzemnej vody a odsolovaním morskej vody. Okrem nedostatku vody pretrváva na Malte aj jej zlá kvalita. Ako sa uvádza v treťom pláne manažmentu povodia Malty, len 58 % útvarov povrchovej vody (podľa počtu) dosiahlo dobrý alebo veľmi dobrý ekologický stav, zatiaľ čo len 45 % dosiahlo dobrý chemický stav. Pokiaľ ide o podzemnú vodu, 82 % útvarov podzemnej vody (podľa oblastí) nedosiahlo dobrý kvantitatívny stav a 100 % nespĺňalo dobrý chemický stav. Hlavné tlaky na kvalitu povrchových a podzemných vôd vyplývajú z poľnohospodárskych činností a prieniku slanej vody v dôsledku nadmerného odberu. Dve maltské aglomerácie navyše naďalej nedodržiavajú smernicu o čistení komunálnych odpadových vôd, keďže aspoň k sekundárnemu systému čistenia komunálnych odpadových vôd je pripojený len nízky podiel domácností. V snahe riešiť tieto výzvy by Malte prospelo, ak by sa viac investovalo do infraštruktúry na zber dažďovej vody v mestách a do riešení blízkych prírode, ktoré by mohli znížiť povodňové riziká a zvýšiť dopĺňanie podzemných vôd. Navyše sa zdá, že na zlepšenie kvality vody a riešenie znečistenia povrchových a podzemných vôd je potrebná prísnejšia regulácia odberu podzemnej vody a rozšírené kapacity v oblasti čistenia odpadových vôd.

- (31) Vzhľadom na kľúčovú úlohu ľudského kapitálu pri posilňovaní konkurencieschopnosti a strategickej autonómie Únie Rada v roku 2026 odporučila, aby členské štáty prijali opatrenia na urýchlené riešenie štrukturálnych výziev súvisiacich s ľudským kapitálom v oblasti zručností a vzdelávania, ktoré bránia konkurencieschopnosti. K vykonávaniu odporúčania Rady týkajúceho sa ľudského kapitálu v Únii môžu prispieť aj odporúčania pre jednotlivé krajiny na rok 2026 adresované Malte.
- (32) Nedostatok zručností a nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami môžu oslabiť silný trh práce Malty a môžu krajine sťažiť prechod na zelené a digitálne hospodárstvo. Napriek veľmi vysokej miere voľných pracovných miest pretrvávajú kritické nedostatky v oblasti informačných a komunikačných technológií (IKT), stavebníctva, zdravotnej starostlivosti, vzdelávania a zelenej transformácie, pričom 43 % spoločností nemá zamestnancov so zelenou kvalifikáciou a dve tretiny uvádzajú nepripravenú pracovnú silu. Zručnosti, ktoré ponúka maltský systém vzdelávania a odbornej prípravy, nezodpovedajú potrebám trhu práce, čo je spôsobené aj roztriešteným riadením zručností a nedostatočnou schopnosťou predvídať vývoj v tejto oblasti. V úsilí predvídať potreby trhu práce a riešiť existujúce nedostatky môže pomôcť, ak by došlo k posilneniu nástrojov informovanosti v oblasti zručností. Absolventi v odboroch veda, technológia, inžinierstvo a matematika (STEM) predstavujú len 13,8 % absolventov postsekundárneho štúdia, čo je výrazne pod priemerom EÚ, pričom počet žien je ešte nižší. Malta navyše v roku 2023 zaznamenala najnižší počet študentov zapísaných do odborov STEM v rámci EÚ. Nedostatočné sú aj spôsoby odborného vzdelávania a prípravy (OVP), pričom učenie sa na pracovisku je obmedzené a programy OVP súvisiace s vedou, technológiou, inžinierstvom a matematikou (STEM) sa – obzvlášť medzi ženami – využívajú len v obmedzenej miere. Účasť na vzdelávaní dospelých je naďalej nerovnomerná, keďže do odbornej prípravy sa zapája len malá časť početnej skupiny nízkokvalifikovaných dospelých. Tento problém ešte viac zhoršuje pretrvávanie nedostatku základných zručností: každý tretí 15-ročný žiak nemá základné zručnosti v matematike, čítaní alebo prírodných vedách a približne polovica 12- až 13-ročných žiakov nemá základné digitálne zručnosti. Nedostatky v počte učiteľov, profesijnom rozvoji a podpore čoraz rozmanitejších tried predstavujú riziko, že dôjde k obmedzeniu schopnosti vzdelávacieho systému zlepšovať vzdelávacie výstupy. V snahe riešiť tieto problémy je nevyhnutné posilniť kvalitu vzdelávania a odbornej prípravy a ich relevantnosť pre trh práce, využívať nástroje informovanosti v oblasti zručností, odbornú prípravu učiteľov, odborné vzdelávanie a prípravu na pracovisku a zvyšovanie úrovne zručností dospelých, najmä v oblastiach STEM a zelenej transformácie, aby sa znížil nedostatok zručností, zlepšili výsledky vzdelávania a aby došlo k zosúladieniu zručností s potrebami trhu práce.
- (33) Nedostatočná inkluzívnosť vzdelávania a odbornej prípravy, ktorá sa začína už vo vzdelávaní v ranom detstve, obmedzuje potenciál ľudí v zraniteľných situáciách. Z dôvodu nedostatku primerane kvalifikovaných pedagogických zamestnancov a neefektívnych vyučovacích postupov a učebných osnov sa systém nedostatočne stará o všetky deti vrátane žiakov so zdravotným postihnutím. Pretrvávajúce rozdiely vo výsledkoch vzdelávania a zamestnanosti spojené so sociálno-ekonomickým zázemím a typom školy naznačujú, že v oblasti rovnosti pretrvávajú značné výzvy. Školská podvýkonnosť prevláda najmä medzi študentmi zo znevýhodneného sociálno-ekonomického prostredia: 51,5 % z nich zaostáva v čítaní, 47,7 % v matematike a 46,0 % v prírodných vedách. Miera predčasného ukončenia školskej dochádzky je navyše naďalej obzvlášť vysoká medzi mladými ľuďmi so zdravotným postihnutím, zatiaľ čo značný počet mladých ľudí so zdravotným postihnutím nemá prácu, ani nie je v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy. Pokiaľ ide o vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve (VSRD), maltský systém v súčasnosti viaže nárok na VSRD s rodičovskou

činnosťou (práca, vzdelávanie, odborná príprava), a teda neexistuje univerzálny nárok alebo nárok založený na chudobe. Hoci sa nedávne ustanovenia rozšírili na určité skupiny nezamestnaných rodičov, rozdiely v účasti detí ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením (AROE) a detí, ktoré nie sú ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením, sú naďalej veľmi veľké: u detí bez rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia bola takmer dvakrát vyššia pravdepodobnosť (48,2 %) účasti na viac než 25 hodinách VSRD týždenne, pričom u detí ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením je to 24,9 %. Obavy pretrvávajú aj v súvislosti s kvalitou poskytovania VSRD, keďže z nedávnych odhadov vyplýva, že viac než pätina zamestnancov zariadení starostlivosti o deti nemá relevantnú pedagogickú kvalifikáciu, čo môže obmedzovať jej potenciál, pokiaľ ide o podporu rozvoja zručností v ranom veku, a to najmä v prípade znevýhodnených skupín. Zdá sa, že treba posilniť ciele podpora pre deti zo znevýhodneného prostredia a deti s dodatočnými potrebami, a to bez ohľadu na zamestnanie alebo vzdelanie ich rodičov.

- (34) Pracovné miesta sa vyznačujú rozdielnou kvalitou, čo sťažuje udržiavanie pracovníkov v pracovnom pomere. Podiel slabo platených pracovných miest sa zvýšil, keď viac než 10 % pracovníkov zostalo za posledné štyri roky na slabo platených pracovných miestach, čo je jav, ktorý neúmerne postihuje ženy a štátnych príslušníkov tretích krajín. Malta zároveň zaznamenáva relatívne vysoký podiel atypického pracovného času (39,1 % pracovníkov v porovnaní s 32,6 % v EÚ). Viaceré odvetvia – ako napríklad zdravotná starostlivosť – sa čoraz viac spoliehajú na pracovníkov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretích krajín. Štátni príslušníci tretích krajín pracujúci na nízkokvalifikovaných pracovných miestach však často čelia horším pracovným podmienkam a nízkej kvalite pracovných miest vo viacerých aspektoch: dlhý pracovný čas, vyššia fluktuácia, obmedzené vyhliadky na kariérny postup, obmedzené práva v prípade straty zamestnania a horšie zdravotné a bezpečnostné podmienky na pracovisku. Na štátnych príslušníkov tretích krajín neprimerane vplyva aj chudoba zamestnaných osôb (17,3 % v porovnaní s 5,6 % domáceho obyvateľstva). Kapacita inšpekcie práce sa zvýšila, no stále nedosahuje normy Medzinárodnej organizácie práce (MOP) a sankcie za porušenia predpisov sú stále pomerne nízke. Na fluktuáciu pracovnej sily a vysokú mieru voľných pracovných miest by mohlo mať pozitívny vplyv, ak by sa začali riešiť problémy týkajúce sa kvalitných pracovných miest v úzkej spolupráci so sociálnymi partnermi a ak by sa ešte viac posilnila inšpekcia práce.
- (35) Vzhľadom na úzke prepojenia medzi ekonomikami členských štátov eurozóny a ich kolektívny príspevok k fungovaniu hospodárskej a menovej únie Rada v roku 2026 odporučila, aby členské štáty eurozóny prijali opatrenia na plnenie odporúčania týkajúceho sa hospodárskej politiky eurozóny na rok 2026, a to aj prostredníctvom svojich plánov obnovy a odolnosti. V prípade Malty odporúčanie 1 pomáha pri vykonávaní prvého, druhého a tretieho odporúčania týkajúceho sa eurozóny, odporúčanie 2 pomáha pri vykonávaní štvrtého odporúčania týkajúceho sa eurozóny, odporúčanie 3 pomáha pri vykonávaní piateho a siedmeho odporúčania týkajúceho sa eurozóny, odporúčanie 4 pomáha pri vykonávaní siedmeho odporúčania týkajúceho sa eurozóny a odporúčanie 6 pomáha pri vykonávaní piateho odporúčania týkajúceho sa eurozóny.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Malta v rokoch 2026 a 2027 prijala opatrenia s cieľom:

1. Vzhľadom na značnú odchýlku, ktorá bola zaznamenaná do roku 2025 a ktorú Komisia predpokladá aj v roku 2026 vo vzťahu k odporúčanému stropu čistých výdavkov, prijať opatrenia na kontrolu čistých výdavkov tak, aby boli dodržané maximálne miery rastu, ktoré Rada odporučila 21. januára 2025. Posilniť výdavky na obranu a pripravenosť a súčasne zabezpečiť efektívnosť výdavkov a postupnú úpravu rozpočtu s cieľom udržať výdavky na obranu na štrukturálne vyššej úrovni.

Zabezpečiť, aby všetky opatrenia prijaté na zmiernenie vplyvu zvýšenia cien energií boli dočasné, zamerané na ochranu zraniteľných domácností alebo na riešenie potrieb energeticky náročných podnikov, aby sa zachovali stimuly na úspory energie a aby sa zároveň zabezpečilo, že ich fiškálne náklady budú zlučiteľné so záväzkami vyplývajúcimi z fiškálneho rámca EÚ. Riešiť zostávajúce riziká agresívneho daňového plánovania, zaviesť zrážkovú daň z odchádzajúcich platieb alebo rovnocenné obranné opatrenia a zmeniť pravidlá týkajúce sa spoločností s daňovým sídlom v inej krajine. Podporovať sektor doplnkového dôchodkového zabezpečenia, najmä prostredníctvom zamestnaneckých dôchodkových systémov.

2. Zabezpečiť kontinuitu reforiem a investícií realizovaných v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Udržať dynamiku vykonávania v rámci programov politiky súdržnosti, v prípade potreby na základe prerozdelenia prostriedkov na strategické priority a flexibility, ktoré vyplynuli zo strednodobého preskúmania rámca politiky súdržnosti.
3. Posilniť výskum a inovácie zvýšením verejných investícií do výskumu a vývoja a stimulovaním súkromných investícií do výskumu a vývoja prostredníctvom účinných systémov podpory a silnejších väzieb medzi akademickou obcou a podnikmi. Posilniť atraktivitu pracovných miest pre vysokokvalifikovaných pracovníkov a ich zotrvanie. Zlepšiť efektívnosť justičného systému riešením nevybavených prípadov a skrátením dĺžky konaní.
4. Urýchliť výrobu a zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov. Znížiť dopyt po energii prostredníctvom zlepšenia energetickej efektívnosti budov. Riešiť dopravné preťaženie a znížiť emisie z dopravy odrádzaním od používania automobilov, zlepšením efektívnosti verejnej dopravy, uľahčením multimodality a investovaním do infraštruktúry aktívnej mobility, ako aj do dopravnej infraštruktúry odolnej proti zmene klímy. Postupne zrušiť dotácie na fosilne palivá, ktoré nie sú dočasné a zacielené na najzraniteľnejšie domácnosti a podniky.
5. Zlepšiť nakladanie s odpadom podporou recyklácie a postupov obehového hospodárstva a zároveň znížiť závislosť od skládkovania. Zlepšiť udržateľné hospodárenie s vodami a ich kvalitu rozšírením zberu a opätovného využívania vody a zároveň bojovať proti znečisťovaniu povrchových a podzemných vôd.
6. Posilniť kvalitu a relevantnosť vzdelávania a odbornej prípravy pre trh práce s cieľom riešiť slabé výsledky vzdelávania, ako aj závažný nedostatok zručností a nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami, najmä v oblasti STEM, a to obzvlášť podporou základných zručností študentov, počiatočnej a ďalšej odbornej prípravy učiteľov, ako aj podporou účasti na odbornom vzdelávaní a príprave na pracovisku a podporou vzdelávania nízkokvalifikovaných dospelých. Posilniť inkluzívnosť vzdelávania a odbornej prípravy, a to aj zlepšením prístupu k vysokokvalitnému vzdelávaniu a starostlivosti v ranom detstve. Riešiť problémy s kvalitou pracovných miest na nízkokvalifikovaných pracovných miestach, a to aj pre štátnych príslušníkov tretích krajín, najmä posilnením inšpekcií práce.

V Bruseli

*Za Radu
predseda/predsedička*